

Ako naša škola k novým počítačom prišla

Počítačové vybavenie našej školy pomaly ale isto starne. Za tie roky používania sa vývoj pobral míľovými krokmi dopredu a to, čo nám stačilo kedysi, dnes už nestačí. Na jar sme vďaka sponzorskému daru rodičovského združenia mohli zakúpiť jeden počítač, na ktorom už žiaci pracujú. Jeden však zďaleka nestačí. Aj preto sme sa rozhodli požiadať rodičov a širšiu verejnosť našej obce o finančnú pomoc s cieľom zakúpiť ďalšie počítače v rámci postupnej obmeny starej výpočtovej techniky. Počas leta a jesene sa nám podarilo vyzbierať 640 €. Za tieto peniaze sme zakúpili ďalšie dva kusy počítačov, ktoré už slúžia svojmu účelu a žiaci na nich na informatike a počítačovom krúžku pracujú. Vieme, že sme si pomohli, je to pre nás veľká pomoc, ale naše snaženie tu nekončí. Budeme sa snažiť postupne vymieňať ďalšie zastaralé kusy počítačovej techniky s cieľom kvalitnejšej výučby našich žiakov. V tomto smere sa chceme ešte raz poďakovať tým, ktorí nám v tomto snažení finančne pomohli:

JANA MARINICOVÁ, Bertotovce č. 82, VLADIMÍR MARINICA, Bertotovce č. 82, rodina MATÚŠA STAŠIKA, Bertotovce č. 177, rodina ĽUBOMÍRA CENTKA Hendrichovce č. 101, rodina VIERY GERMUŠKOVEJ Bertotovce č. 31, rodina STANISLAVA JUREKA, Bertotovce č. 48, rodina JAROSLAVA MARINICU, Bertotovce č. 163, VALENTÍN ŠEFČÍK, Prešov, ĽUDMILA GOGOVIČOVÁ, Prešov, rodina STANISLAVA SPIŠAKA, Bertotovce č. 130, rodina VILIAMA BALUCHU Bertotovce č. 161, JOZEF STAŠIK, AUTODOPRAVA, Bertotovce č. 158, OBEC Hendrichovce, rodina MARIÁNA SEMANA, Hendrichovce č. 17, rodina TERÉZIE STAŠIKOVEJ, Bertotovce č. 64.

Hádanky na zahriatie: 1. diviaky, jelenica, veverička. 2. Nepatrí sem vlk. 3. Gaštan 4. 18 detí 5. Šarkan. **Tajnička krížovky:** Farby v jeseni sú pestré.

Vedomostný kvíz: 1. Košice – Hornád, Poprad – Poprad, Banská Bystrica – Hron, Prešov – Torysa, Trenčín – Váh 2. Rakúsko – nemecky, USA – anglicky, Brazília – portugalsky, Egypt – arabsky, Mexiko – španielsky 3. Marián Hossa, 4. Levoča – Spiš, Michalovce – Zemplín, Bardejov – Šariš, 5. Daniel Hevier, 6. Francúzsko, 7. Rusko – rubel', Veľká Británia – libra, Česko – koruna, USA – dolár, 8. Rio de Janeiro, 9. **Prvá veta:** V jeseni môžeme v záhradách vidieť chryzantémy a jesienky. **Druhá veta:** Šidlo obrovské je hmyz. **Tretia veta:** V tucte je 12 kusov vecí. **Štvrtá veta:** Biotiť je hornina. 10. veľbloud – ťava, listopad – november, žížala – dážďovka, židlička – stolička, švestka – slivka, pampeliška – púpava, vocas – chvost.

Bertotouský **BERTÍK**®

Časopis Základnej školy v Bertotovciach
Školský rok 2015/2016
18. ročník

NAŠI PRVÁCI

Alexander
KOLPAK

Nikola
JUREKOVÁ

Daniel
JUREK

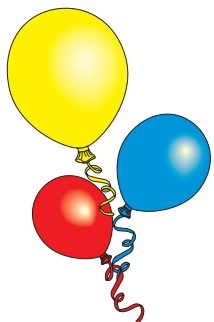
Tadeáš
VARGA

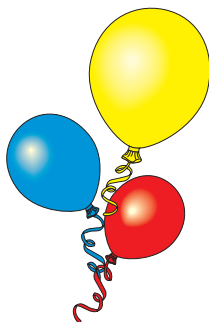
Sára
GARGALIKOVÁ

Michal
SEMAN

Alex
STAŠÍK

VIETE,

kedy máme v tomto
školskom roku prázdniny

Jesenné prázdniny

trvajú od 29. 10. 2015 do 30. 10. 2015,
začiatok vyučovania je 2. 11. 2015.

Vianočné prázdniny

trvajú od 23. 12. 2015 do 7. 1. 2016,
začiatok vyučovania je 8. 1. 2016.

Polročné prázdniny

sú v pondelok 1. 2. 2016,
začiatok vyučovania je 2. 2. 2016.

Jarné prázdniny

trvajú od 15. 2. 2016 do 19. 2. 2016,
začiatok vyučovania je 22. 2. 2016.

Veľkonočné prázdniny

trvajú od 24. 3. 2016 do 29. 3. 2016,
začiatok vyučovania je 30. 3. 2016.

Letné prázdniny

trvajú od 1. 7. 2016 do 2. 9. 2016,
začiatok vyučovania je v pondelok 5. 9. 2016.

BERTÍK. Časopis pre deti v ZŠ v Bertotovciach, ktoré sa chcú zabávať, súťažiť a hrať. Vychádza polročne. Nápady: Mgr. Ľudmila Gogová a žiaci školy. Grafika, tlač a distribúcia: Mgr. Valentín Šefčík. Jazyková úprava: Mgr. Valentín Šefčík. Náklad: 30 výtlačkov. Všetky práva vyhradené. Bez písomného a dvakrát opečiatkovaného súhlasu je akékoľvek čmáranie, vysmievanie a ohováranie časopisu alebo jeho časti PRÍSNE ZAKÁZANÉ.

VÝROKY

z bertotovských lavíc

- ☺ „Vzdušný obal zeme sa volá atvosmera.“
- ☺ „Prečo je dôležité vetrať?“ „Preto, lebo, keď sa vyzujeme, tak smrad by mohol zničiť všetok kyslík vo vzduchu.“
- ☺ „Aké mäso poznáte?“ „Rezňové.“
- ☺ „Keď som bol malý, tak som sa bál tmi, ježibaboch a hadoch.“
- ☺ „...trpel za vlády Poncia pilota...“
- ☺ „Aké druhy úrazov poznáš?“ „Zlomená ruka, zlomená noha a zlomená hlava.“
- ☺ „...dedkovia a babičkovia....“
- ☺ „Pán učiteľ a my sme boli voľ Hrebienkove.“
- ☺ „Ako vzniká zvuk?“ „Z oxidu uhličitého zo stromov.“
- ☺ „Ako vzniká zvuk?“ „V hrdle máme guľku a tá nám dodáva zvuk.“
- ☺ „Medzi malé mestá patrí Sabinov, Vranov a Umakov.“

KEĎ SA JESEŇ OPÝTA

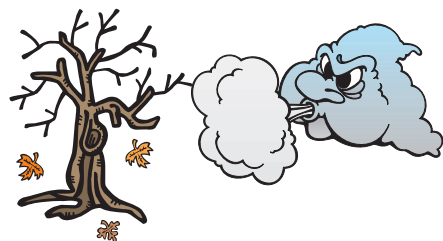
Keď sa jeseň opýta,
kam odišlo leto,
zbytočne sa obzerá,
leta tu už nie je.

A tak v peknej nálade
farbí listy v záhrade
a stromy sú z toho zrazu
plné radosti.

Slniečko ich poohrieva,
no vietor ich pozlostí.

Na úvod

November...

Mesiac, v ktorom sme už určite zabudli na to, že tu bol september a s ním aj začiatok nového školského roka. Mesiac, ktorý má zvláštnu jesennú príchuť a atmosféru. Mesiac, ktorý upriamuje našu pozornosť na svetielka na cintorínoch. Mesiac, ktorý je už najbližším predvianočným mesiacom a ponúka viaceré krásne pranostikové zvyky. Skrátka – november.

Keď vyslovíme slovo „november“, možno cítime ako z toho názvu vane chlad. Napriek tomu vie tento mesiac niečo, čo iné mesiace nevedia. On vie zhadzovať listy. Neveríte? Pozrite sa v novembri pod listnaté stromy. Tam je toľko krásnych listov, že až. Všetky listy, ktoré jeseň napísala a namaľovala, november s nesmiernou chuťou zhadzuje. Niekedy mu pri tom pomáha vietor a potom sa tie listy dostávajú do ďalekého sveta. Aj bez pošťára :-).

A keď sa trochu pristavíme pri našom školskom živote, tak môžeme skonštatovať, že nový školský rok má za sebou prvý štvrťrok. Aj vám sa zdá, že ten čas akosi príliš rýchlo letí? No veru, stále sa kamsi ponáhľa a to, čo bolo ďaleko pred nami, je zrazu blízko. Školský rok je v plnom prúde, žiaci sa učia a poznávajú nové učivo a každý deň je poznačený niečím novým. Do našej počítačovej učebne pribudli dva nové počítače zo zbierky, ktorá prebehla na konci minulého školského roka. A čo nás čaká do konca toho kalendárneho? Nuž celkom iste sa spolu s rodičmi pustíme do práce a pripravíme našu prvú vianočnú burzu a tesne pred Vianocami to bude vianočné vystúpenie v škole, ktoré je našou každoročnou prezentáciou i darčekom pre rodičov.

Tak. November je rozbehnutý a celkom iste sa nezastaví skôr, kým na dvere času nezaklope december. Dovtedy však máme možnosť chodiť s otvorenými očami a vnímať jeho často už chladné a niekedy aj mrazivé kúzla. Ale aj o tom je tento predposledný mesiac kalendárneho roka.

riaditeľ školy

rain
dážď

snow
sneh

It is raining.
Prší.

It is snowing.
Sneží.

hmla
fog

storm
búrka

mraky
clouds

wind
vietor

It is cloudy.
Je zamračené.

It is windy.
Je veterno.

sun
slnko

hot
horúco

It is sunny.
Je slnečno.

It is hot.
Je horúco.

It is cold.
Je chladno.

It is warm.
Je teplo.

V týchto okienkach si rozšírime slovnú zásobu o nové slová o počasí.

Vymaľujte si obrázok

200. výročie narodenia **Ľudovíta Štúra**

Tohto roku uplynulo 200 rokov od narodenia Ľudovíta Štúra. Narodil sa 28. 10. 1815 v Uhrovci. Práve preto bol rok 2015 vyhlásený za rok Ľudovíta Štúra. Kto bol vlastne Ľudovít Štúr? Prečo mal a má taký význam pre Slovákov? Povedzme si niečo o ňom.

Dnes berieme za samozrejmosť, že hovoríme po slovensky, máme slovenské školy, z rozhlasu, televízie počuť slovenčinu. V časoch, keď žil Ľudovít Štúr to tak nebolo. V školách sa hovorilo po maďarsky. Ľudovít Štúr prednášal na katedre reči a literatúry česko – slovenskej. Práve tam sa okolo neho zoskupila generácia štúrovcov (boli to študenti evanjelického lýcea, neskôr spisovatelia a básnici ako Janko Kráľ, Janko Francisci, Ján Botto, Andrej Sládkovič, Ján Kalinčiak a iní). V roku 1843 musel opustiť lýceum pre podozrenie z panslavizmu (myšlienka zjednotenia slovanských národov). V roku 1843 spolu s Hodžom a Hurbanom kodifikovali spisovnú slovenčinu na fare v Hlbokom. Vďaka tomu sa slovenský jazyk stal rovnocenným jazykom s ostatnými.

V rokoch 1847 – 48 bol poslancom uhorského krajinského snemu za mesto Zvolen. V rokoch 1848 – 49 sa aktívne zúčastnil revolučného diania u nás. Keďže táto revolúcia nepriniesla splnenie nádeje, stiahol sa z politického života a venoval sa literárnej a vedeckej tvorbe. V januári 1856 zomiera ako 40 – ročný na následky zranení po postrelení puškou.

Ľudovít Štúr pre nás Slovákov je symbolom vlastenca, národovca a človeka, ktorý sa zaslúžil o rozvoj nášho národa.

Čo sme sa dočítali v starej školskej kronike

38. výročie Veľkej októbrovej revolúcie bolo oslávené manifestačne s bohatým programom. Na tejto slávnosti bolo prítomných 120 ľudí. Zároveň touto slávnosťou bol zahájený i mesiac československo-sovietskeho priateľstva. Úvodné slovo mal Ján Marinica, predseda MNV. Prejav mala s. Gargalovičová. V Mesiaci ČSP boli 2 rozhovory o SSSR, jedna prednáška, film, nad mapou SSSR a veselica. Mesiac ČSP bol zakončený slávnosťou dňa 12. 12. 1955.

Z príležitosti mesiaca ČSP prebehla našou obcou „Štafeta mieru“, ktorá niesla z Hradčan pozdravy sovietskemu ľudu. Do štafety sa zapojili i žiaci školy, ktorí v dĺžke 2 km niesli štafetu. Bolo to 17. 11. 1955. Na moste horeli bengálske ohne, žiaci si zapálili lampióny a fakle – radostne pozdravovali štafetu.

Zimné prázdniny, ktoré boli od 23. 12. 1955 do 3. 1. 1956, žiaci strávili rekreačne k oddychu. Tak isto aj polročné prázdniny od 29. 1. – 6. 2. 1956 slúžili žiakom k rekreačným účelom: sánkovaniu, lyžovaniu a korčuľovaniu.

MDŽ i v tomto roku vyznel slávnostne. Pionierska organizácia i ostatní žiaci pripravili za pomoci učiteľského zboru svojim mamičkám dňa 8. 3. pekný a bohatý program. Všetci žiaci odovzdali svojim mamičkám kyticu umelých kvetov s venovaním a pekne ilustrované srdiečka. Slávnostný prejav mala s. Gargalovičová. Príhovor k matkám mal s. Ján Marinica, predseda MNV. Hlavným bodom programu bol „sľub pionierov“. Sľub zložilo 13 nových pionierov. Z príležitosti MDŽ bola vyznamenaná vzorná matka, členka MNV s. Mária Šebestová, ktorej predseda MNV slávnostne odovzdal dar, ako dôkaz uznania za jej statočnú prácu. Prítomných bolo 121 ľudí.

Tento príspevok preberáme zo starej školskej kroniky bez jazykových úprav. Pokračovanie v budúcom čísle.

Päť po anglicky

Miesto na sedenie v škole

Opak slova ľavý

Mozog je uložený v ...

24 : 6 =

Svetová strana

Ihličnatý strom

Pomôcka na písanie

Sivý inak

Farba trávy

Dolná končatina

Nula

Osol ináč

Slnko a dážď robia

Prasa po anglicky

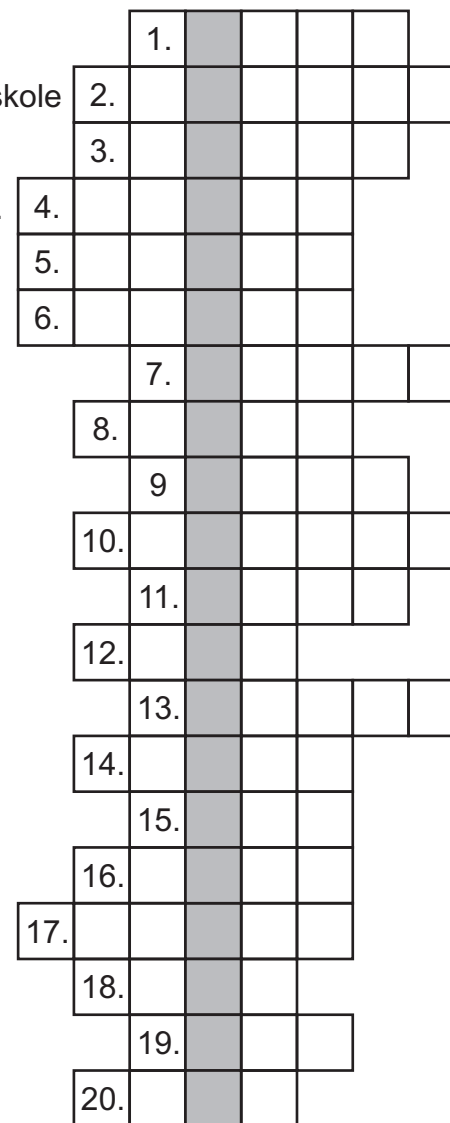
Praje

Básnici píšu....

10 . 10 =

Okraj obrazu

Sušič na vlasy

HÁDANKY LENKY ZUZKY

na zahriatie

1. Nájdite slová:

via – di – ky
ni – le – ca – je
ka – ve – rič – ve

2. Čo sem nepatrí:

srna, jeleň, vlk, daniel

3. Farebná hádanka:

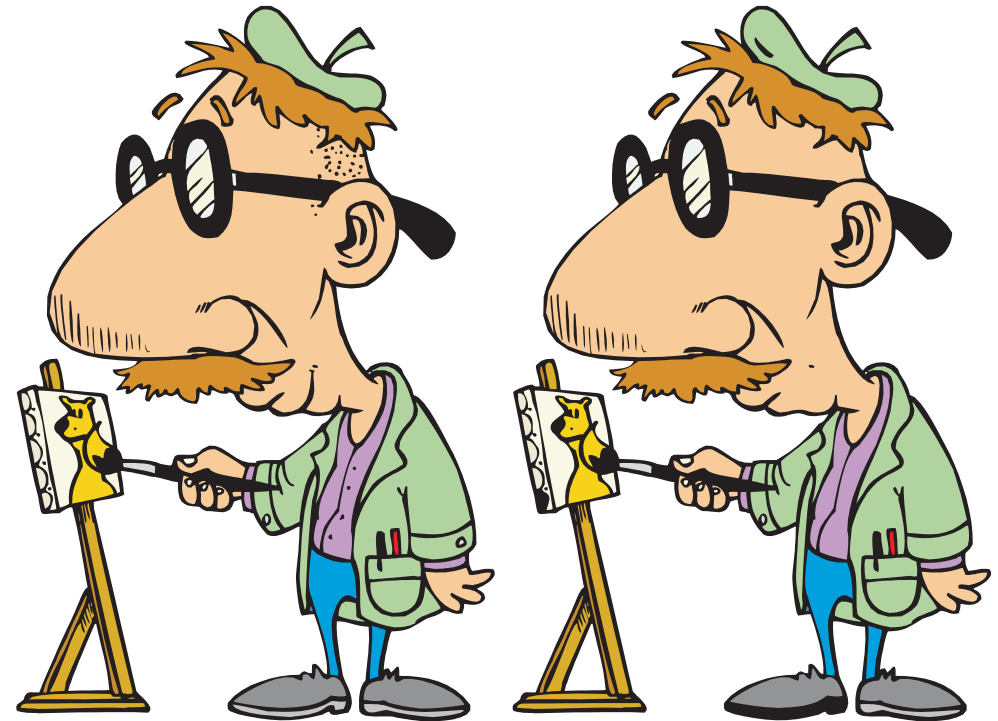
Zelený ježko zo stromu hľadá, keď z neho spadne
bude zas hnedý. Čo je to?

4. Matematická hádanka:

Všetky děti v třídě dostali na začátku školského roka
6 farbiček. Chlapci mali spolu 36 farbiček, dievčatá 2
– krát toľko. Koľko bolo v triede detí?

5. Jesenná hádanka:

Rýchly ako vietor, tenký ako papier,
pestrý ako obrázok.
Čo je to?

Nájdeš sedem rozdielov medzi týmito obrázkami?

1. Vyfarbite rovnakou farbou rieky a mestá, ktoré patria k sebe:

Košice	Váh
Poprad	Torysa
Banská Bystrica	Hornád
Prešov	Poprad
Trenčín	Hron

2. Na Slovensku hovoríme po slovensky, v Poľsku po poľsky, v Čechách po česky. Myslíte, že vo všetkých krajinách je to tak?

Čo si myslíte ako hovoria v týchto krajinách? Doplnite.

v Rakúsku	
v USA	
v Brazílii	
v Egypte	
v Mexiku	

3. V tomto roku získal náš hokejista po tretíkrát Stanleyho pohár. Vyfarbi správne meno:

Marián Gáborík
Zdeno Chára
Marián Hossa

4. Vyfarbite rovnakou farbou mestá a regióny ktoré patria k sebe.

Levoča	Zemplín
Michalovce	Šariš
Bardejov	Spiš

5. V tomto roku v decembri oslávi 60-te narodeniny významný slovenský spisovateľ, básnik, textár, maliar, hudobník. Píše knihy pre deti aj dospelých. Pred niekoľkými rokmi bol aj na našej škole na besede. Ak povieme, že je autorom kníh Nevypľazuj jazyk na leva, Kam chodia na zimu zmrzlinári a mnohých iných, iste budete vedieť, že je to:

6. Naši futbalisti prvýkrát postúpili na ME (majstrovstvá Európy) vo futbale. Kde sa budú tieto majstrovstvá konať?

v Taliansku
v Nemecku
vo Francúzsku

7. U nás už niekoľko rokov platíme eurom. Viete, akou menou platia inde? Skúste priradiť správnu menu ku krajinám:

Rusko	
Veľká Británia	
Česko	
USA	

8. Budúci rok bude pre športovcov veľkým sviatkom. V lete sa budú konať olympijské hry. Viete kde budú letné olympijské hry?

v New Yorku
v Rio De Janeiro
v Mexicu

9. Nájdite v každej vete jednu chybnú informáciu:

V jeseni môžeme v záhradách vidieť chryzantémy, jesienky, tulipány.	
Šidlo obrovské používa obuvník.	V tucte je 15 kusov vecí.
Biotit sa používa na ničenie škodlivého hmyzu.	

10. Viete, čo znamenajú nasledujúce české výrazy v slovenčine?

Rovnakou farbou vyfarbite tie slovenské a české slová, ktoré znamenajú to isté.

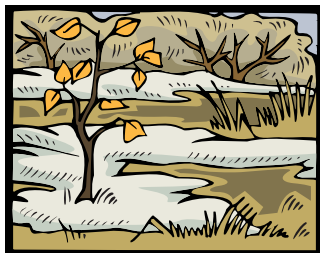
velbloud	listopad	žížala	židlička	švestka	pampeliška	vocas
dážďovka	stolička	chvost	slivka	púpava	november	ťava

JESEŇ

Jeseň je krásna červenučká,
aj chladnučká aj teplučká.
Z oblohy k nám hmielka padá
a sadá na všetky stáda.
Vonku sa nám veľmi nechce
v izbe si robíme mechce pechce.
Tma k nám chodí veľmi skoro,
veru skoro, už aby tu leto bolo.
Večer si líhame pod perinku,
vonku mrzne, ale my sme v teplulinku.
Ty krásna jeseň farebná,
pekná si, aj keď si studená.
Po tebe sniežik k nám zaveje
tešíme sa už na záveje.

L. Stašíková 3. roč.

PRIŠLA JESEŇ

Jeseň prišla, vietor fúka,
zlato prší do klobúka.
Padá lístie, šuchoce,
zajko po ňom dupoce.

N. Karásková 4. roč.

JESENNÉ SLNIEČKO

Slniečko už menej hreje, vetrík sa len smeje.
Pohvizduje po chotári, na oblohu ženie chmáry.
Pozhadzoval všetky listy,
strom bez listov je už čistý.
Striesol na zem aj gaštany,
ležia v tráve vedľa brány.
Zbadal ich tam malý Maťko,
keď šiel s mamkou tade ráno.
Má ich teraz plné vrecká,
spraví niečo pre otecka.

J. Horizralová 4. roč.

V JESENI

Jablká už dozrievajú,
jeseň už k nám prišla.
Farbí lístie pomaličky
celkom do zlatista.

S. Sabol 4. roč.

ZLATÉ LISTY

Keď si jeseň sadne na stráne,
a svoje vlasy rozprestrie na konáre,
všetky zrazu farbami hrajú
a deti iskričky v očiach majú.

Keď potom vetrík lístie pohladí,
šumivá pieseň nám srdce naladí.
Krásne melódie farbami sa vlnia
a nás farebným pocitom naplnia.

Posledným padnutým listom
nám slnko líčko zohreje
a prvú vianočnú vločku
zas ku nám zaveje.

I. Stašík 4. roč.

UŽ JE TU JESEŇ

Naša jeseň prišla k nám.
Farbí lístie tu i tam.
Červené i zelené,
všetky sú už sfarbené.
Stromy bez šiat
necítia chlad.
Vetrík tíško pofukuje,
všetko vôkol roztancuje.

J. Jureková 4. roč.

ANKETA O ROČNÝCH OBDOBIACH

Opýtali sme sa našich žiakov, čo majú najradšej na štyroch ročných obdobiach a ktoré ročné obdobie majú najradšej. Tu sú ich odpovede:

**NIKOLA
JUREKOVÁ**

Na jari mám najradšej Veľkú noc a aj oblievačku. Na lete mám rada výlety a kúpanie. V jeseni mám rada farebné listy. V zime sú to Vianoce, sneh a sánkované. Zo všetkých ročných období mám najradšej zimu.

**MATEJ
BAČA**

V jari je najlepšia Veľká noc. V lete mám rád nanuky a výlety. V jeseni sa mi páči ako opadávajú listy a rád zbieram gaštany. Na zime je najlepšie, keď sa môžeme guľovať a stavať snehuliakov. Mám rád Vianoce. A najradšej mám zimu.

**LÍVIA
STAŠIKOVÁ**

Na jar sa mi páčia kvety na stromoch a Veľká noc. V lete mám rada, keď chodíme do Maďarska a kúpeme sa tam. V jeseni sú pekné farebné listy a babie leto. V zime mám rada Vianoce a sánkované. Najradšej mám jar.

**IGOR
STAŠÍK**

V jari mám rád oblievačku a pekne zakvitnuté stromy. V lete sú to prázdniny a výlety. V jeseni sa mi páči ako opadávajú tie krásne zafarbené stromy a ako odlietajú vtáky do teplých krajín. V zime mám rád guľovačku, Vianoce a darčeky. Najradšej mám zimu.

**TADEÁŠ
VARGA**

Na jar rád mám rád Veľkú noc. V lete mám rád výlety, kúpanie a bicyklovanie. V jeseni rád zbieram orechy a rád sa vozím na traktore s dedkom. V zime mám rád guľovanie, sánkované a lyžovanie. Najradšej mám zimu.

V jari mám rada ako kvitnú kvety. V lete mám rada prázdniny, kúpanie sa v bazéne, bicyklovanie. V jeseni sa mi páčia farebné listy. Páči sa mi ako zbierame orechy a jablká. V zime sa mi páči sneh a Vianoce. Najradšej mám zimu.

**SIMONA
KACVINSKÁ**

Na jari sa mi najviac páči oblievačka, Veľká noc. V lete je to kúpanie, výlety, futbal a iné športy. V jeseni sú pekné farebné listy a bicyklovanie. V zime mám rád sánkované, lyžovanie, hokej, stavanie snehuliakov, Mikuláša a Vianoce. Najradšej mám zimu.

**JAKUB
CENTKO**

Na jari mám najradšej, keď príde Veľká noc. V lete mám veľmi rada, keď sa môžeme kúpať. V jeseni sú pekné pestré listy a celá príroda. V zime sú najkrajšie biele Vianoce. Zo všetkých ročných období mám najradšej leto.

**NATÁLIA
KARÁSKOVÁ**